
OSOBNÍ ZPRÁVA

Zemřel primář MUDr. Pavel Zemek, CSc.

(2. 6. 1938 – 13. 5. 2007)

Primář MUDr. Pavel Zemek, CSc., zemřel náhle ve Veselí nad Moravou a zarmoutil velkou řadu přátel, kterým přinášel do života optimismus a dobrou náladu. Tyto vlastnosti mu pomáhaly překonávat nesčíslné překážky, které mu od útlého mládí přinášel minulý režim, když nesměl studovat v rodném Uherském Hradišti kvůli perzekuci otce právníka. Středoškolské vzdělání se mu podařilo absolvovat ve Strážnici, která ho obdařila láskou ke slováckému folklóru. Po maturitě ho čekala vojenská služba u PTP, kde se dopracoval hodnosti četaře a zařazení do funkce skladníka zdravotnického materiálu. Po této krušné vojenské anabázi byl přijat ke studiu stomatologického směru na Fakultě všeobecného lékařství UK v Praze, kde promoval r. 1970. Pro nedostatek finančního zaopatření musel studia přerušit a postupně vystřídal zaměstnání lodníka na trati Praha-Mělník-Hřensko, horníka v kladenských dolech (získal výuční list jako havíř), pitevního laboranta a topiče v Anatomickém ústavu.

S psychiatrií se blíže seznámil jako ošetřovatel na mužském uzavřeném oddělení pražské Psychiatrické kliniky, kde si pro svůj lidský přístup a životní rozhled získal přízeň svých budoucích nadřízených, především profesora Vondráčka, prof. Dobiáše, primáře Plzáka a prof. Študenta. S řadou z nich ho později pojily vztahy vyslovené přátelské.

Po první promoci nastoupil jako zubní lékař v Rakovníku, avšak psychiatrie ho stále silněji přitahovala; všeobecné medicínské vzdělání dokončil na terapeutickém směru FVL v r. 1974 a na kliniku byl přijat jako sekundární lékař. Vedle psychiatrických atestací získal v r. 1978 kvalifikaci sexuologa, kterou uplatnil v hojné míře jako vyhledávaný soudní znalec; podílel se též na rozvoji phaloplethysmografie. Na klinice se postupně vypracoval na odborného asistenta a ordináře pro sexuologii, přednášel studentům a v atestačních kurzech, po roce 1989 se stal primářem; v této funkci setrval do svého odchodu do důchodu. V roce 1984 obhájil kandidátskou práci na téma

„Diagnostika sexuálních deviací se zvláštním zaměřením k sexuální agresivitě a jejich forenzní význam“. Oblast jeho odborných zájmů byla široká; angažoval se v problematice sociální psychiatrie, kde ho zajímaly otázky suicidologie (společné práce s doc. Drdkovou), matrimoniologie (s prim. Plzákem), agresivity (s prof. Študentem) a krizové intervence.

Ve svém volném čase se věnoval sportovní střelbě, myslivosti, později golfu. Manželství s kolegyní stomatoložkou skončilo rozvodem. Absolvoval nespočet nočních služeb na Lince důvěry a na Záchytné stanici u Apolináře; vždy ochotně vypomohl, když někdo z nás náhle nebyl schopen sloužit. Popularitu v odborné veřejnosti dosáhl svými příspěvky na česko-slovenských soudně psychiatrických konferencích (na některých z nich s právníckou problematikou se podílel i jeho bratr JUDr. Petr Z.), nebál se prosazovat své názory, účinně bojoval za důstojnější odměňování za znaleckou činnost. Na společenských večírcích hýřil vtípem a vnášel rodinnou atmosféru do oblíbených setkání českých a slovenských soudních psychiatrů. V posledních letech ho zdravotní potíže, způsobované především diabetem a ICHS, poněkud vzdálily společenskému a odbornému ruchu, i když stále vykonával soukromou psychiatrickou a sexuologickou praxi, ve které úspěšně pokračuje jeho dcera MUDr. Pavla Zemková, která mu byla do posledních chvil velkou oporou.

Všichni, kteří ho znali, budou na Pavla Zemka vzpomínat jako na bohatýra, který měl rád život, jehož darů dovedl až epikurejsky využívat, jako na kolegu a přítele, který nezarmoutil a který hrál vždy fair play.

Autor děkuje MUDr. Pavle Zemkové a JUDr. Petru Zemkovi za poskytnutí rady dat ze života prim. MUDr. Pavla Zemka, CSc.

*Doc. MUDr. Pavel Pavlovský, CSc.
Psychiatrická klinika 1. LF UK a VFN, Praha*